



ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๖๓/๒๕๕๕

วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยมหารัฐ

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคไทยมหารัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง และเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ร้อง) ได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคไทยมหารัฐ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ พรรคไทยมหารัฐจึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเกินเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติให้หัวหน้าพรรคการเมือง จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ปรากฏว่า พรรคไทยมหารัฐไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๓ แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคไทยมหารัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและรับไว้พิจารณาวินิจฉัย และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยมหารัฐ เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

พรรคไทยมหารัฐ (ผู้ถูกร้อง) โดยนายคณิน บุญสุวรรณ หัวหน้าพรรคไทยมหารัฐ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ พร้อมเอกสารประกอบต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า พรรคไทยมหารัฐได้รับจดแจ้งการจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ในการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๓ พรรคไทยมหารัฐไม่เคยได้รับหนังสือเตือนจากผู้ร้องและไม่เคยได้รับแจ้งให้ไปชี้แจงก่อนมีการส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแต่ในทางกลับกันเมื่อเจ้าหน้าที่พรรคไทยมหารัฐได้ติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ได้รับคำตอบว่า พรรคไทยมหารัฐมิได้มีชื่ออยู่ในบัญชีพรรคการเมืองที่จะต้องส่งรายงานผลการดำเนินกิจการในรอบปีที่ผ่านมา เพราะเหตุตีความมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๙ ว่า พรรคไทยมหารัฐได้รับการจัดตั้งยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน โดยนับจากวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่จัดตั้งสาขาพรรคครบสี่ภาค แม้แต่รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ (นายสุเทพ พรหมวาส) ก็ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องนี้ ทั้งยังแนะนำให้พรรคไทยมหารัฐยื่นรายงานการดำเนินกิจการของพรรคเมื่อพ้นกำหนดเวลาไปแล้ว ทั้งๆ ที่รายงานดังกล่าว พรรคไทยมหารัฐได้จัดทำไว้เกือบจะเสร็จสมบูรณ์แล้ว ตั้งแต่ประมาณปลายเดือนมกราคม ๒๕๕๔ และในการประชุมใหญ่สามัญของพรรค เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ ก็ได้มีการรับรองรายงานดังกล่าวด้วย เพียงแต่ไม่ได้จัดส่งให้ผู้ร้อง เนื่องจากความเข้าใจดังกล่าวข้างต้น จนกระทั่งได้รับคำแนะนำจากนายสุเทพ พรหมวาส ในเวลาต่อมา ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โทรศัพท์แจ้งแก่เจ้าหน้าที่พรรคไทยมหารัฐขณะอยู่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ให้ส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรค พรรคไทยมหารัฐจึงได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคให้สมบูรณ์และส่งให้ผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ พรรคไทยมหารัฐเห็นว่า ความล่าช้าในการส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคไม่อาจโทษว่าเป็นความผิดของพรรคไทยมหารัฐแต่ฝ่ายเดียวเพราะเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ให้คำแนะนำและตีความมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๙ ในทำนองว่า พรรคไทยมหารัฐเพิ่งได้รับการจัดตั้งเรียบร้อยภายหลังจากที่ได้จัดตั้งสาขาพรรคครบสี่ภาค เมื่อประมาณกลางเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งไม่ถึงเก้าสิบวันเมื่อนับถึงวันสิ้นปีปฏิทิน จึงได้รับการยกเว้นไม่ต้องส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรค แมื่อก่อนหน้านั้น เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๔ นายแสวง บุญมี

ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการสนับสนุน ได้ไปตรวจเยี่ยมพรรคไทยมหารัฐ และตรวจสอบทะเบียนสมาชิกพรรค ก็มีได้กล่าวเตือนหรือกล่าวถึงเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด แต่ในที่สุดพรรคก็ได้ตัดสินใจส่งรายงานดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยที่พรรคไทยมหารัฐได้ดำเนินกิจการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองมาตลอดตั้งแต่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง เช่น ได้จัดตั้งสาขาพรรคครบสี่ภาคตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ได้จัดส่งงบการเงินและยื่นแสดงรายการค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งยังมีโครงการทางการเมืองอีก หลายโครงการที่กำลังจะดำเนินการเพื่อสนองแนวทางปฏิรูปการเมืองตามรัฐธรรมนูญ หากพรรคต้องถูกยุบ จะไม่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายใด ประกอบกับในการจัดส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคแล้ว พรรคไม่มี เจตนาในการกระทำความผิด จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ร้องและผู้ถูกร้อง รวม ๖ คน มาให้ถ้อยคำ ได้แก่ (๑) นายสุเทพ พรหมวาส รองผู้อำนวยการ สำนักกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ (๒) นางสาวนภสร กนกเชียรธนา เจ้าหน้าที่ ฝ่ายพัฒนาพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ (๓) นางชนพร ปราวดี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี พรรคไทยมหารัฐ (๔) นายสากล ศรีเดชสุขแสง เลขาธิการพรรคไทยมหารัฐ (๕) นางสาวสุพร วงศ์คุ้มสิน เภรัญญิกพรรคไทยมหารัฐ และ (๖) นายวาทัญญู ชัยจำนงค์ เจ้าหน้าที่พรรคไทยมหารัฐ

ศาลรัฐธรรมนูญส่งสำเนาคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องให้ผู้ร้องทราบ หากประสงค์จะชี้แจง เพิ่มเติม ให้ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้อง ยื่นคำร้อง พร้อมเอกสารประกอบ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ชี้แจงเพิ่มเติมต่อ ศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า ประเด็นที่พรรคไทยมหารัฐอ้างว่า ไม่เคยได้รับหนังสือแจ้งเตือนหรือให้ชี้แจง ก่อนมีปัญหาค่าการตีความมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ ว่า พรรคไทยมหารัฐได้รับจัดตั้ง (ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓) ยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับถึงวันสิ้นปีปฏิทิน แม้แต่ นายสุเทพ พรหมวาส รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพรรคการเมือง ฯ ก็ยังไม่มี ความชัดเจน ในเรื่องนี้ นายแสวง บุญมี ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการสนับสนุน ไปตรวจสอบทะเบียนสมาชิกแล้ว ก็มีได้เตือนหรือเอ่ยถึง และนางสาวนภสร กนกเชียรธนา เจ้าหน้าที่งาน การเลือกตั้ง แจ้งว่าพรรคไทยมหารัฐ ไม่มีชื่อในบัญชีที่ต้องรายงาน นั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ปฏิบัติงานเพื่อให้พรรคการเมือง ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง เป็นขั้นตอน โดยสรุป คือ

(๑) ในชั้นจัดตั้งพรรคการเมือง เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยมหารัฐไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ แล้ว ได้แจ้งให้พรรคไทยมหารัฐทราบ พร้อมทั้งจัดส่งคู่มือการปฏิบัติงานของพรรคการเมืองเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน ในคู่มือดังกล่าว มีวิธีการในการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง รวมทั้งบทกำหนดโทษอย่างชัดเจน

(๒) ในการควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินการและการปฏิบัติงานของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมาย ได้คำนึงถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบัญญัติของกฎหมายด้วยว่ามีความจำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง เนื่องจากมีบทกำหนดโทษทางอาญา รวมถึงการยุบพรรคด้วย จึงได้จัดให้มีโครงการต่าง ๆ เพื่อให้คำแนะนำและพัฒนาบุคลากรของพรรคการเมืองเป็นประจำทุกปี โดยจัดสัมมนา ฝึกอบรม และพบปะบุคคลของพรรคการเมืองอย่างสม่ำเสมอ

(๓) ในคราวประชุมผู้อำนวยการพรรคการเมือง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่อาคารชินวัตร ๓ ซึ่งมีพรรคไทยรักไทยเป็นเจ้าภาพ ได้มีการแจ้งเตือนให้ที่ประชุมทราบว่า พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันสิ้นปีปฏิทิน หัวหน้าพรรคการเมืองจะต้องรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ แต่มีข้อสังเกตว่า ในการประชุมดังกล่าว รวมถึงการประชุมผู้อำนวยการพรรคการเมือง ครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ พรรคไทยมหารัฐไม่ได้ส่งผู้แทนพรรคเข้าร่วมประชุม ทั้ง ๆ ที่ได้รับหนังสือเชิญประชุมแล้ว

(๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๓๕ ได้บัญญัติไว้ชัดเจน ให้ยกเว้นสำหรับพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน ตามข้อเท็จจริง พรรคไทยมหารัฐได้รับแจ้งการจัดตั้ง เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ดังนั้น จะอ้างตามความเข้าใจของเจ้าหน้าที่พรรค ซึ่งตีความว่า ได้รับแจ้งการจัดตั้งในวันที่มีสาขาพรรคครบสี่ภาค ตามมาตรา ๒๕ คือวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ย่อมขัดกับกฎหมาย เพราะเป็นคนละกรณีและคนละขั้นตอนกัน เนื่องจากตามมาตรา ๒๕ นั้น เป็นการกำหนดระยะเวลาให้พรรคการเมืองดำเนินการให้มีจำนวนสมาชิกและสาขาพรรคภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันรับแจ้งการจัดตั้ง ซึ่งหากไม่ดำเนินการ ก็เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้อีกเหตุหนึ่ง

ในระหว่างการสัมมนาผู้บริหารพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งพันกำหนดเวลาของการรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองแล้ว มีเจ้าหน้าที่ของพรรคไทยมหารัฐได้สอบถามนายสุเทพ พรหมวาส ในเรื่องดังกล่าว นายสุเทพ ฯ จึงได้ชี้แจงให้เจ้าหน้าที่พรรคเข้าใจ

ทำให้พรรคไทยมหารัฐส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน ซึ่งจากการตรวจสอบเอกสารรายงานการดำเนินกิจการของพรรคไทยมหารัฐ ฉบับลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ มีข้อสังเกตว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับเอกสารดังกล่าว ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ หลังจากวันจัดทำรายงานถึงหนึ่งเดือนเศษ

(๕) กรณีที่อ้างว่า ได้ติดต่อกับนางสาวนภสร กนกเชียรธนา เจ้าพนักงานการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่า พรรคไทยมหารัฐไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีที่ต้องส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง ตามมาตรา ๓๕ นั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๓๕ มาตรา ๓๕ บัญญัติไว้ชัดเจนว่า ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน พรรคการเมืองจะปฏิเสธว่าไม่รู้เพื่อปิดความรับผิดชอบไม่ได้

(๖) กรณีที่อ้างว่า นายแสวง บุญมี ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการสนับสนุน และพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งออกไปตรวจทะเบียนพรรคการเมืองแล้วไม่ได้แนะนำในเรื่องนี้ นั้น เป็นการติดตามการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองและการรับสมัครสมาชิกพรรค ตามมาตรา ๓๔ เป็นคนละกรณีกับการรายงานการดำเนินกิจการ ตามมาตรา ๓๕ และเจ้าหน้าที่ของพรรคก็ไม่ได้ปรึกษาหารือหรือสอบถามปัญหาเกี่ยวกับกรณีตามมาตรา ๓๕

ศาลรัฐธรรมนูญออกนั่งพิจารณารับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกร้องและคำเบิกความของพยาน ในวันที่ ๑๒ และวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นางสาวนวลนิช หงษ์วิวัฒน์ เลขาธิการพรรคไทยมหารัฐ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากนายทัตถุญ ชัยจันงค์ ซึ่งทำหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคไทยมหารัฐ ผู้แทนผู้ถูกร้อง นางชนพร ปราวิต เภรัณยูภิกพรรคไทยมหารัฐ นายสากล ศรีเดชสุขแสง อดีตเลขาธิการพรรคไทยมหารัฐ นางสาวสุพร วงศ์คุ้มสิน โฆษกพรรคไทยมหารัฐ และอดีตเหรัณยูภิกพรรคไทยมหารัฐ พยาน เบิกความต่อศาลมีสาระสำคัญเช่นเดียวกับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคไทยมหารัฐที่ยื่นต่อศาลแล้ว ส่วนนายสุเทพ พรหมวาศ รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และนางสาวนภสร กนกเชียรธนา เจ้าพนักงานการเลือกตั้ง ๓ ฝ่ายพัฒนาพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พยาน เบิกความต่อศาล ปฏิเสธว่า ไม่ได้เป็นผู้ตอบคำถามหรือให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ของพรรคไทยมหารัฐว่า ไม่ต้องยื่นรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๓

ผู้ร้องและผู้ถูกร้อง ยื่นคำแถลงการณ์ปิดคดี มีสาระสำคัญเช่นเดียวกับคำชี้แจงและคำเบิกความ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง พร้อมเอกสารประกอบ คำชี้แจงพร้อมเอกสารประกอบของหัวหน้าพรรคไทยมหารัฐ คำชี้แจงเพิ่มเติมพร้อมเอกสารประกอบของผู้ร้อง คำชี้แจงของผู้แทนผู้ถูกร้องพร้อมเอกสารประกอบและคำเบิกความของพยานในการออกนั่งพิจารณาของศาล รวมทั้งคำแถลงการณ์ปิดคดีของผู้ร้องและผู้ถูกร้องแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคไทยมหารัฐ เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวัน นับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พรรคไทยมหารัฐ ผู้ถูกร้อง ได้รับแจ้งการจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ นับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน คือวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ แล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จึงมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรค ในรอบปี ๒๕๕๓ แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง ทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อผู้ถูกร้องรับว่าได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๓ เสร็จสมบูรณ์ และยื่นต่อผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จริง ซึ่งเกินเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๓ มาตรา ๓๕ กำหนด จึงฟังข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่าผู้ถูกร้องไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๓ มาตรา ๓๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) คำชี้แจงของผู้ถูกร้องที่อ้างว่า เป็นความเข้าใจของเจ้าหน้าที่พรรคผู้ถูกร้องซึ่งตรงกับความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้ร้องว่า พรรค

ผู้ถูกร้องได้รับยกเว้นไม่ต้องส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เพราะพรรคผู้ถูกร้องได้รับจดแจ้งการจัดตั้งยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน โดยเริ่มนับจากวันที่พรรคได้จัดตั้งสาขาพรรคครบสี่ภาค ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ รวมทั้งข้ออ้างอื่นๆ นั้น ไม่อาจรับฟังได้ เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๓๕ ได้บัญญัติให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง แจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ยกเว้นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน

ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างมาก จำนวน ๑๑ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจุมพล ณ สงขลา พลโท จุล อติเรก นายปรีชา เฉลิมวณิชช์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระแก้ว นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นายอนันต์ เกตุวงศ์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง วินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยมหารัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างน้อย จำนวน ๑ คน คือ นายอมร รักษาสัตย์ วินิจฉัยให้ยกคำร้อง เพราะเห็นว่า เป็นกรณีที่นายทะเบียนพรรคการเมืองจะต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) ก่อน

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคไทยมหารัฐ

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่
ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชช์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ